

arnes

Tehnološki park 18, SI-1000 Ljubljana

T +386 1 479 88 77

E arnes@arnes.si, www.arnes.si

Akademsko in raziskovalna mreža Slovenije – ARNES

Tehnološki park 18

1000 Ljubljana

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Kotnikova ulica 5

1000 Ljubljana

V Ljubljani, 24. 6. 2021

ZADEVA: Stališče Arnes glede Predloga ZASP-I, ki implementira Direktivo EU 2019/790 o avtorskih in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo naše pripombe na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (Predlog ZASP-I) in predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (Predlog ZKUASP), ki implementirata novo Direktivo o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu¹ (v nadaljevanju: Direktiva).

Arnes v tem zakonodajnem postopku zastopa javni interes raziskovalnih organizacij in izobraževalnih ustanov, ki so ključni deležniki, ki delujejo pod njegovim okriljem. Kot ponudnik bistvene internetne infrastrukture v javnem interesu pa se Arnes zavzema tudi za pravice uporabnikov interneta. Pri upoštevanju strokovna mnenja organizacij, ki si v Evropski Uniji prizadevajo za ustrezno zastopanje javnega interesa v avtorskem pravu, torej za uravnotežen sistem avtorskega prava, ki upošteva tako interese avtorjev in imetnikov pravic kot tudi interese specializiranih javnih institucij in splošne javnosti. Upoštevanje naših predlogov je ključno za vzdržno delovanje institucij, ki jih predstavljamo.

V aprilu 2020 smo že posredovali stališča, v katerih smo pristojnim ministrstvu predstavili izhodišča in nujna priporočila za uravnoteženo in učinkovito implementacijo določb Direktive, ki se nanašajo na naše delovno področje. Ugotavljamo, da pripravljalec predloga naših predlogov ni upošteval. Trenutni predlog vsebuje rešitve, ki niso v skladu z Direktivo in so škodljive za naše delovanje, ter imajo daljnosežne katastrofalne finančne posledice zlasti za izobraževalne ustanove.

V nadaljevanju podajamo pripombe na sledeče določbe Predloga ZASP-I in Predloga ZKUASP, ki neposredno posegajo v naše interesno področje:

---

¹ Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES, dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0790>

- 4. člen Predloga ZASP-I, ki implementira člen 5 Direktive (uporaba del in drugih predmetov varstva v dejavnostih digitalnega in čezmejnega poučevanja),
- 8. člen Predloga ZASP-I, ki implementira člena 3 in 4 Direktive (besedilno in podatkovno rudarjenje za namene znanstvenega raziskovanja),
- 26. člen Predloga ZASP-I, ki implementira člen 7 Direktive (skupne določbe členov 3 do 6 Direktive - kogentnost izjem in omejitev od avtorske pravice),
- 3. člen Predloga ZASP-I, ki uvaja nov 39.b člen).
- 25. člen Predloga ZASP-I, ki implementira člen 17 Direktive (priobčitev javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu)

1. Pripombe na 4. člen Predloga ZASP-I, ki implementira člen 5 Direktive

4. člen Predloga ZASP-I uvaja nov 47.b člen, ki določa izjemo za pouk na daljavo in čezmejni pouk. Predlog je zelo problematičen, saj v nasprotju z interesi javnega izobraževalnega sistema in upošteva izključno predloge in želje kolektivnih organizacij in založnikov. Obenem je predlog izjemno kratkoviden in povsem neprilagojen potrebam sodobnih izobraževalnih procesov. Kot je epidemija Covid-19 nesporno pokazala, so meje med poukom v živo (v učilnici) in meje med poukom na spletu skoraj povsem izginile. Zato ni smiselno obdržati nekakšnega umetnega dvotirnega sistema med trenutno veljavno izjemo za pouk iz 49. člena ZASP in dodatno izjemo za pouk na spletu iz 47.b člena ZASP-I. Veliko bolj učinkovito, smiselno in pregledno bi bilo, če se ureditvi združita v en člen, ki celovito obravnava izjemo za uporabo del v namene izobraževanja. Predlagamo sledeče popravke 47.b člena ZASP-I in njegovo združitev z doslej veljavnim 49. členom ZASP:

1. Uporabo avtorskih del za namene izobraževanja bi bilo potrebno enotno urediti z izjemo, ki je neodplačna in zajema vse uporabe avtorskih del, ki so potrebne za namene sodobnih učnih procesov.
2. Novi 47.b(2) člen ZASP-I v okvir koristnikov izjeme ne vključuje raziskovalnih organizacij in ustanov za varstvo kulturne dediščine, ki prav tako izvajajo ključne izobraževalne dejavnosti, zato naj se krog koristnikov temu primerno prilagodi.
3. Novi 47.b(2) člen ZASP-I v okvir koristnikov prav tako ne vključuje staršev ali drugega osebja za podporo pri izobraževanju na izobraževalni ustanovi.
4. Novi 47.b(1) člen ZASP-I predvideva vpeljavo zakonitih licenc in ne proste uporabe avtorskih del, kar je finančna katastrofa za organizacije, ki bodo koristniki izjeme. Izjema za pouk je v Sloveniji brezplačna, kar je posledica prizadevanja prvotnega zakonodajalca v letu 1995 za ohranitev in podporo javnega interesa, ki mu služi izobraževanje. Številne države v EU imajo to izjemo vpeljano brez nadomestil (npr. tudi sosednji državi Madžarska in Hrvaška, na kateri se sklicuje predlagatelj zakona). Zahtevamo, da je izjema za izobraževanje prosta in ni predmet nadomestil.
5. Novi 47.b(4) člen ZASP-I predvideva, da se »izjema« iz prvega odstavka za določena gradiva lahko celo izključi, če so na voljo licence. Samo ena izmed držav, na katere se sklicuje predlagatelj zakona, ima takšen režim. Kljub temu, da večina EU držav te določbe nima, je predlagatelj zakona to ureditev predvidel za Slovenijo, kar ni vzdržno in ni primerno, saj izobraževalne institucije učbenike kupujejo.
6. Izjema za izobraževanje ni morala služiti tudi procesom raziskovanja, saj so ti procesi neločljivo povezani. Splošne izjeme za raziskovalno dejavnost ZASP doslej ni imel, čeprav jo je predvidevala že InfoSoc Direktiva. Ob trenutni spremembi ZASP in vpeljavi izjem za besedilno in podatkovno rudarjenje bi bilo treba razmisliti tudi o splošni izjemi za raziskovalno dejavnost.

OBRAZLOŽITEV

Ad 1 in 6) Uporabo avtorskih del za namene izobraževanja bi bilo potrebno enotno urediti z izjemo, ki je neodplačna in zajema vse uporabe avtorskih del, ki so potrebne za namene sodobnih učnih procesov. Obenem bi izjema obsegala tudi raziskovalne procese, ki potekajo v javnem interesu in brez namena doseganja gospodarske koristi. Na ta način bi se ustrezno implementirali izjemi za izobraževanje in raziskovanje, kot ju predvideva InfoSoc Direktiva, kar je pristojno ministrstvo v preteklosti že večkrat predlagalo.

Ad 2) V okvir izjeme naj se izrecno vključijo izobraževalne dejavnosti, ki jih nudijo ustanove za varstvo kulturne dediščine.

Iz novega 47.b(2) člena ZASP-I sledi, da bo uporaba na podlagi izjeme za pouk na daljavo in čezmejni pouk dovoljena, če se izvaja pod odgovornostjo izobraževalne ustanove v njenih ali drugih prostorih ali prek varnega elektronskega okolja. Iz tega izhaja, da v predlagani okvir upravičencev do izjeme ne sodijo tudi ustanove za varstvo kulturne dediščine in raziskovalne organizacije, ki sicer izvajajo izobraževalne dejavnosti, zato naj se krog upravičencev temu primerno spremeni, tako da se izrecno določi, da se za namene tega člena knjižnice in ustanove za varstvo kulturne dediščine ter raziskovalne organizacije štejejo za izobraževalne ustanove, kadar izvajajo izobraževalno dejavnost. Slednje naj se določi tudi za raziskovalne organizacije, saj so te podskupina ustanov za varstvo kulturne dediščine (skladno z uvodnima izjavama 12 in 13 Direktive).

Ad 3) V okvir izjeme naj se izrecno vključi drugo osebje, ki podpira šolajoče pri izobraževanju na izobraževalni ustanovi.

Iz novega 47.b(2) člena ZASP sledi, da bo uporaba na podlagi izjeme za pouk na daljavo in čezmejni pouk dovoljena le učencem, dijakom ali študentom, vpisanim v ta program, ter učiteljem in drugim osebam, ki izvajajo pouk, in tako pokriva samo učno osebje izobraževalne ustanove. Izjema, ki bo implementirana s 47.b(2) členom ZASP, bi morala koristiti tudi drugim posameznikom, ki podpirajo ali dopolnjujejo poučevalne dejavnosti, npr. socialnim delavcem, profesionalcem, ki nudijo podporo učencem s posebnimi potrebami, profesionalcem, ki nudijo podporo pri izvenšolskih dejavnostih in športu ter staršem.

Ad 4) Izjema naj ne bo predmet nadomestil.

Slovenski zakonodajalec za izjemo predvideva, da bo predmet nadomestila, takšen sistem pa za Republiko Slovenijo ne bi bil vzdržan. Velja opozoriti, da imajo številne države v EU to izjemo predvideno brez nadomestil, med drugimi tudi sosednje države Madžarska in Hrvaška, na implementacije katerih se slovenski zakonodajalec tudi sam opira v prikazu ureditve v pravnem redu EU. Izobraževalcem bi bilo potrebno kar se da mogoče olajšati uporabo avtorskih del na podlagi izjeme in, v tem delu, tudi slediti praksi kot se vzpostavlja v sosednjih državah, ki nadomestila ne predvidevajo. Tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je imelo dolgoletno in jasno politiko, da takšna izjema ne sme biti predmet nadomestil, kar predlagatelj zakona brez kakršnekoli obrazložitve spreminja. Izpostavljamo, da bodo predlagane rešitve predstavljale izjemne finančne obremenitve za izobraževalne institucije. Popolnoma zavajajoča je v tem kontekstu ocena pripravljalca predloga zakona glede finančnih učinkov na državni proračun in druga javna finančna sredstva (str. 34 in 35 obrazložitev Predloga ZASP-I).

Ad 5) Izjema naj ne bo izničena z licencami.

Slovenski zakonodajalec za izjemo predvideva tudi, da se lahko za določena gradiva izključi, če so na voljo licence, pri čemer tudi sam v svoji analizi implementacije Direktive v petih državah EU ugotavlja, da štiri od petih držav ne bodo uzakonile izjeme v tej obliki. Zakonodajalec namreč izrecno ugotavlja, da Nizozemska in Madžarska nista prenesli nezavezujoče določbe, da se izjema uporablja samo v

primeru, ko licence niso enostavno dostopne; pri čemer tudi za Hrvaško in Francijo ne omeni morebitne implementacije takšne določbe. Zgolj dve državi članici EU (Nemčija in Češka) sta uzakonili omenjeno možnost. Ukine naj se predlog, da bi bila izjema izničena za določena gradiva, če so licence na voljo na enostaven način ali pa naj se določi obseg, do katerega je mogoče tudi v zvezi s temi gradivi koristiti izjemo. Uzakonitev licenc bi pomenila za šole ogromno finančno obremenitev zaradi plačevanja licenčnih in tudi zaradi pogajanj s samimi kolektivnimi organizacijami. Šole bi za ta namen morale angažirati strokovno pravno pomoč, če bi hotele argumentirano zastopati in izpogajati svoja stališča s pravno izjemno dobro podprtimi kolektivnimi organizacijami. Pričakujemo lahko, da si izobraževalne ustanove tega stroška in dodatnega zavlačevanja s sklepanjem sporazumov ne bodo morale privoščiti in bodo prisiljene v nakup dragih licenc, ki ne bodo prilagojene na njihove potrebe.

Besedilo člena s predlaganimi spremembami:

Pouk in raziskovanje

(1) Za namene ponazoritve pri pouku, vključno s poukom na daljavo ali čezmejnem poukom, ter za namene znanstvenega raziskovanja je prosto reproduciranje, distribuiranje in priobčitev javnosti, v obsegu, ki ga opravičuje nekomercialni namen uporabe dela.

(2) Za namene izobraževalne dejavnosti je prosto tudi:

1. javno izvajanje objavljenih del na nekomercialnih šolskih prireditvah,

2. sekundarno radiodifuzno oddajanje in retransmisija RTV šolskih oddaj.

(3) Uporaba iz prvega odstavka tega člena je dovoljena, če to ni namenjeno doseganju posredne ali neposredne gospodarske koristi in če se izvaja pod odgovornostjo izobraževalne ustanove, raziskovalne organizacije ali ustanove za varstvo kulturne dediščine, v njihovih ali drugih prostorih ali prek varnega elektronskega okolja, ki je dostopno, zlasti prek avtentikacijskih postopkov, le učencem, dijakom ali študentom ali osebam, ki jim pomagajo pri šolanju, vpisanim v ta program, ter učiteljem in drugim osebam, ki izvajajo pouk.

(4) Kadar se uporaba iz prvega odstavka tega člena izvaja prek varnega elektronskega okolja, se šteje, da poteka izključno v državi članici Evropske unije, v kateri ima izobraževalna ustanova sedež.

~~*(4) Uporaba iz prvega odstavka tega člena ni dovoljena za učbenike, delovne zvezke, vadnice in druga učna gradiva, ki so namenjeni predvsem za uporabo pri pouku, in za grafične izdaje glasbenih del, če so ustrezne licence za ta način uporabe enostavno na voljo na trgu in lahko dostopne ter vidne izobraževalnim ustanovam. Ponudnik take licence objavi pogoje uporabe na dobro vidnem mestu na svoji spletni strani in o njih obvesti reprezentativno združenje izobraževalnih ustanov, če tega ni, pa ministrstvo, pristojno za šolstvo.*~~

(5) V primerih iz prvega odstavka tega člena je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

(6) Pogodbena določila, ki so v nasprotju s tem členom, so nična.

2. Pripombe na 8. člen Predloga ZASP-I, ki implementira člena 3 in 4 Direktive

2.1 Komentar k 57.b členu ZASP-I

Iz 57.b člena ZASP-I izhaja, da implementacija člena 3 Direktive raziskovalnim organizacijam ne bo omogočala nemotenega opravljanja njihovega poslanstva:

1. Novi 57.b člen ZASP določa krog koristnikov te izjeme preozko. Člen 3 Direktive izrecno določa, da se določba nanaša na raziskovalne organizacije in ustanove za varstvo kulturne dediščine in na osebe, ki spadajo k tej organizaciji. Slovenska implementacija se ne nanaša na celoten predviden krog koristnikov izjeme.
2. Novi 57.b(3) člen ZASP določa obveznost raziskovalnih organizacij, da poskrbijo, da so primerki del shranjeni varnem okolju. V tej zvezi predlagamo, naj se opusti določitev posebnih zahtev glede varnega shranjevanja podatkov; organizacije že spoštujejo varnostne zahteve na podlagi drugih predpisov in obveznosti.
3. Novi 57.b(4) člen ZASP določa, da avtor lahko uporabi ukrepe za zagotovitev varnosti in celovitosti omrežij in podatkovnih zbirk. V tej zvezi predlagamo, da naj se opusti določitev kakršnih koli dodatnih ukrepov in naj se to prepusti organizacijam in zakonodaji s področja varstva podatkov.
4. Novi 57.b člen ZASP ne določa obveznega odzivnega časa v skladu s členom 6(4) InfoSoc Direktive² za primer, ko tehnološki ukrepi za zaščito avtorskih del preprečujejo dostop do gradiv, do katerih je bilo zakonito dostopano. V tej zvezi predlagamo, naj se uzakoni obvezen 72-urni odzivni čas imetnikov pravic za primere, ko bo dostop za besedilno in podatkovno rudarjenje oziroma podatkovno analizo blokiran zaradi tehnoloških ovir.
5. Novi 57.b člen ZASP ne določa možnosti oddaljenega dostopa do vsebin, ko se na podlagi izjeme za besedilo in podatkovno rudarjenje digitalizira analogne predmete varstva. Raziskovalcem bi se moralo dovoliti rudarjenje digitaliziranih materialov na daljavo tako, da se ustvari izjema v skladu s členom 5(3)(a) InfoSoc Direktive za ta namen.³
6. Novi 57.b člen ZASP ne določa izjeme za deljenje oziroma dajanje na voljo javnosti izsledkov podatkovnega rudarjenja v skladu s trisopenjskim testom, kar bi bilo potrebno uzakoniti.⁴

OBRAZLOŽITEV

Ad 1) Nujno je potrebno širše opredeliti krog koristnikov v skladu z Direktivo.

Novi 57.b(1) in 57.b(2) člen ZASP določa krog koristnikov do izjeme preozko, saj ne sledi Direktivi. V tej zvezi se zavzemamo za široko opredelitev koristnikov do izjeme, ki naj vključi vse ustanove, ki se ukvarjajo s podatkovno analitiko v raziskovalne namene, in vse osebe, ki spadajo k njim (skladno z uvodno izjavo 14). Tako naj izjema zajema vse, ki imajo zakonit dostop do vsebine preko raziskovalnih organizacij in ustanov za varstvo kulturne dediščine, kot določa direktiva: »Raziskovalne organizacije in ustanove za varstvo kulturne dediščine, vključno z osebami, ki spadajo k njim, bi morale biti zajete v izjemi v zvezi z besedilnim in podatkovnim rudarjenjem glede vsebine, do katere imajo zakonit dostop. Zakonit dostop bi bilo treba razumeti tako, da zajema dostop do vsebine na podlagi politike odprtega dostopa ali pogodbenih ureditev med imetniki pravic in raziskovalnimi organizacijami ali ustanovami za varstvo kulturne dediščine, kot so članarine, ali na druge zakonite načine. Tako bi se na primer pri članarinah, ki jih sklenejo raziskovalne organizacije ali ustanove za varstvo kulturne dediščine, moralo šteti, da imajo osebe, ki spadajo k tem organizacijam ali ustanovam in so zajete v članarino, zakonit dostop. Zakonit dostop bi moral zajemati tudi dostop do vsebin, ki so prosto dostopne na spletu.

² Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, Uradni list L 167, 22/06/2001 str. 0010 – 0019. Pridobljeno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001L0029&from=EN>.

³ Člen 3 Direktive ne ureja vseh okvirjev, ki so potrebni za učinkovito in optimalno pravno analizo podatkov, zato je ključno, da člen 25 Direktive omogoča državam članicam, da sprejmejo ali ohranijo v veljavi izjeme za namene raziskovanja, ki so širše kot člen 3, dokler so v skladu z obstoječim EU pravom (natančneje s členom 5(3) InfoSoc Direktive), zato je ključno, da se za optimalen nacionalni pravni okvir za podatkovno analizo za namene znanstvenega raziskovanja uredi še sledeče: Slovenski zakonodajalec naj sprejme takšne rešitve.

⁴ Ibidem.

ad 2) Naj se ne določa posebnih zahtev glede varnega shranjevanja podatkov.

Novi 57.b(3) člen ZASP določa obveznost raziskovalnih organizacij, da poskrbijo, da so primerki del shranjeni varnem okolju. Zakonodajalec naj se izogiba določanju posebnih varnostnih zahtev, ker to ni potrebno in bistveno otežuje delo. Raziskovalnim organizacijam bi se morala zaupati uporaba gradiv. Večina organizacij, ki izvaja TDM, ima najnovejšo tehnologijo varnosti IT, zaradi česar bi morali odločitev o tem, kako najbolje zavarovati informacije, ki se pridobijo z besedilnim in podatkovnim rudarjenjem, prepustiti podatkovnim znanstvenikom in vključenim organizacijam.

Ad 3) Naj se ne določa dodatnih ukrepov za zagotovitev varnosti in celovitosti.

Novi 57.b(4) člen ZASP določa, da avtor lahko uporabi ukrepe za zagotovitev varnosti in celovitosti omrežij in podatkovnih zbirk, na katerih so naložena dela. V tej zvezi predlagamo, da naj se opusti določitev kakršnih koli dodatnih ukrepov in naj se slednje prepusti organizacijam ter zakonodaji s področja varstva podatkov. Predlagana ureditev, ki daje omenjeno možnost avtorjem, bi lahko namreč sprožila odvrtačilni učinek na raziskovanje v Sloveniji in potisnila raziskovalce v druge države, kjer takšnih dodatnih ukrepov ne bi bilo.

ad 4) Uzakoni naj se obvezen 72-urni odzivni čas imetnikov pravic za primere, ko bo dostop za besedilno in podatkovno rudarjenje oziroma podatkovno analizo blokiran zaradi tehnoloških ovir, sicer bo izjema neučinkovita.

Novi 57.b člen ZASP ne določa obveznega odzivnega časa v skladu s členom 6(4) InfoSoc Direktive. Oblikuje naj se transparenten in hitro odzivajoč sistem v skladu s členom 6(4) InfoSoc Direktive tako, da se določi največ 72-urni časovni okvir, znotraj katerega mora biti omogočeno nadaljevanje dostopa, če tehnološki ukrepi za zaščito avtorskih del preprečujejo dostop do gradiv, do katerih je bilo zakonito dostopano. To bi moralo veljati še posebej za kupljeno vsebino. Če dostop ni omogočen v 72 urah, naj veljajo primerne denarne kazni glede na naložbe raziskovalnih organizacij, posameznikov itd. v nakup vsebin in v izvajanju podatkovnega rudarjenja ali, če je takšen sistem prekompliciran, naj se dovolijo visoke globe, ki bodo imele preventivne učinke za vzpostavljanje tehnoloških ovir, ki bi preprečevale učinkovito koriščenje te izjeme. V ta namen naj se ustrezno vpeljejo določbe o globah za kršitve v trenutno veljavni 185. člen ZASP:

ad 5) Dovoli naj se oddaljen dostop do vsebin, ko se na podlagi izjeme za besedilo in podatkovno rudarjenje digitalizira analogne predmete.

Novi 57.b člen ZASP ne določa možnosti oddaljenega dostopa do vsebin, ko se na podlagi izjeme za besedilo in podatkovno rudarjenje digitalizira analogne predmete. Potrebno bi bilo uzakoniti možnost podatkovnega rudarjenja digitaliziranih analognih materialov izven prostorov institucije, ki zagotavlja zakoniti dostop. Raziskovalcem naj se dovoli rudarjenje digitaliziranih materialov na daljavo tako, da se ustvari izjema v skladu s členom 5(3)(a) InfoSoc Direktive za ta namen. InfoSoc Direktiva namreč omogoča implementacijo izjeme v korist raziskovalcem, katere Republika Slovenija še ni implementirala. Na podlagi te izjeme naj se omogoči uporabo digitaliziranih vsebin oziroma predmetov na načine, ki ustrezajo delovnim procesom podatkovnih znanstvenikov in njihovem tehničnemu okolju. To lahko torej morebiti pomeni, da so kopije digitaliziranih predmetov na dnevni bazi dane na voljo za uporabo raziskovalcem, ali vzpostavitev tehnične mreže, do katere imajo nato podatkovni znanstveniki dostop. Od raziskovalcev, ki dobijo oddaljen dostop do digitalizirane analogne vsebine, bi bilo primerno zahtevati pisno izjavo, ki naj jo predložijo instituciji, ki omogoči dostop in s katero se zavežejo, da bodo reprodukcije uporabili le za namene besedilnega in podatkovnega rudarjenja. S tem, da takšen proces uvede in nadzoruje institucija, ki omogoča dostop, se ustvari pravno varno okolje za knjižnice in arhive, kakor tudi za raziskovalce, ki lahko nato podatkovno rudarijo v okolju, ki optimizira njihove lastne delovne procese.

ad 6) Določi naj se jasna izjema za deljenje oziroma dajanje na voljo javnosti izsledkov podatkovnega rudarjenja.

Dovoli naj se deljenje izsledkov objavljenih in neobjavljenih podatkov (kolikor to določa pravo varstva podatkov itd.) v skladu s tristopenjskim testom. Za posameznike in organizacije je možnost deljenja rezultatov TDM bistvenega pomena, da bodo lahko tekmovali z državami, v katerih je to dovoljeno na osnovi institutov poštene rabe (*t.i. fair use*) ali držav, ki imajo uzakonjene široke izjeme za podatkovno analizo kot je npr. Japonska.

2.2 Komentar k 57.a členu ZASP-I

Glede 57.a člena ZASP-I, ki implementira člen 4 Direktive, opozarjamo na sledeče:

1. 57.a(3) člen Predloga ZASP določa možnost pridržka pravice uporabe tudi za dela, ki so javno dostopna na spletu s strojno berljivimi sredstvi, npr. robot.txt, ki vsebujejo tudi metapodatke in splošne pogoje spletnega mesta ali storitve.
2. 57.a člen Predloga ZASP naj za primer pogodbenih določih, ki so v neskladju s tem členom, določi pravno posledico ničnost.
3. Predloge glede dostopa do vsebin in dostopa do rezultatov (glej točke 3 do 6 zgoraj) je potrebno upoštevati tudi glede 57.a člena Predloga ZASP-I.

OBRAZLOŽITEV

Ad 1) Strojno berljiva sredstva naj se primeroma konkretizirajo z robot.txt

Skladno s tretjim odstavkom člena 4 Direktive se izjema ali omejitev iz odstavka 1 uporablja pod pogojem, da si imetniki pravic za dela in druge predmete varstva niso izrecno in na ustrezen način pridržali uporabe, kot so strojno berljiva sredstva v primeru vsebine, ki je javno dostopna prek spleta. Strojno berljiva sredstva vsebujejo metapodatke in splošne pogoje spletnega mesta ali storitve, primer strojno berljivih sredstev pa predstavlja robot.txt. V primeru uporabe del na podlagi licenc z imetniki pravic, mora biti vsak pridržek jasno in nedvoumno izražen v pogodbi. Pridržanje pravic za namene besedilnega in podatkovnega rudarjenja ne bi smelo vplivati na druge načine uporabe.

Ad 2) Določi naj se ničnost pogodbenih določih, ki so v nasprotju s 57.a členom Predloga ZASP.

Kakor je določeno za 57.b člen Predloga ZASP je potrebno izrecno določiti tudi za 57.a člen Predloga ZASP, da so pogodbeni določila, ki so v nasprotju s tem členom nična.

Ad 3) Enako kot komentar k 57.b členu ZASP-I, točke 3 do 6 (glej zgoraj).

Besedilo členov 57.a in 57.b s predlaganimi spremembami:

*Besedilno in podatkovno rudarjenje
57.a člen*

(1) Za namene besedilnega in podatkovnega rudarjenja je prosto reproduciranje del, do katerih se zakonito dostopa. Besedilno in podatkovno rudarjenje pomeni vsako avtomatizirano analitično tehniko, katere namen je analiziranje besedila in podatkov v elektronski obliki, da se ustvarijo informacije, kot so vzorci, trendi in korelacije. Šteje se, da besedilno in podatkovno rudarjenje vključuje tudi digitalizacijo analognih vsebin in oddaljen dostop do takšnih vsebin, kadar je to potrebno za namene besedilnega in podatkovnega rudarjenja.

(2) Primerki del, narejeni pod pogoji iz prejšnjega odstavka, se lahko hranijo, dokler je to potrebno za namene besedilnega in podatkovnega rudarjenja.

(3) Dejanja iz prvega odstavka tega člena niso dovoljena, če si je avtor izrecno in na ustrezen način pridržal pravico uporabe dela, ~~na primer in sicer s~~ strojno berljivimi sredstvi npr. robots txt, ki vsebujejo metapodatke in splošne pogoje uporabe, če je delo javno dostopno na spletu.

(4) Imetniki pravic lahko uporabljajo ustrezne ukrepe za zagotovitev varnosti in integritete svojih omrežij in zbirk podatkov, ko se dela ali drugi predmeti varstva nahajajo v njihovih sistemih, vendar takšni ukrepi ne smejo biti nesorazmerni in ne smejo preprečiti učinkovitega izvajanja besedilnega in podatkovnega rudarjenja, kot ga ureja prvi odstavek tega člena. Če uporaba kakršnih koli varnostnih zaščitnih ukrepov preprečuje osebi, da izvaja dejanja, ki so v skladu s tem členom dovoljena, mora imetnik pravic tej osebi zagotoviti dostop do del ali drugih predmetov varstva in uporabo v skladu s tem členom v roku, ki ni daljši od 72 ur.

(5) V primerih, kadar imetnik pravic, ne ravna v skladu s prejšnjim odstavkom, lahko pristojni organ odredi plačilo globe skladno s 5. odstavkom 185. člena ZASP. Plačilo globe se odredi, kadar so na delu ali drugemu predmetu varstva bili uporabljeni tehnološki ukrepi, če:

1. ima oseba zakonito posest ali pravico do dostopa do dela ali drugih predmetov varstva, ki so zaščiteni s tehnološkimi ukrepi,
2. je oseba vložila prošnjo za dostop do dela ali drugih predmetov, ki so predmet tehnoloških ukrepov in je od vložitve prošnje minilo več kot 72 ur in
3. tehnološkimi ukrepi še naprej preprečujejo izvrševanje dejanj, dovoljenih v skladu s tem členom.

(6) Pogodbena določila, ki so v nasprotju s tem členom, so nična.

Besedilno in podatkovno rudarjenje za namene znanstvenega raziskovanja 57.b člen

(1) Raziskovalne organizacije in ustanove za varsto kulturne dediščine, kot so opredeljene v 50.e členu tega zakona, ter osebe, ki spadajo k raziskovalnim organizacijam in ustanovam za varstvo kulturne dediščine, lahko prosto izvajajo besedilno in podatkovno rudarjenje iz prvega odstavka prejšnjega člena na delih ali drugih predmetih varstva, zavarovanih z avtorsko ali sorodnimi pravicami, do katerih imajo zakonit dostop, za namene znanstvenega raziskovanja pod pogoji iz tega člena, kar vključuje tudi digitalizacijo analognih vsebi in oddaljen dostop do takšnih vsebin, kadar je to potrebno za namene besedilnega in podatkovnega rudarjenja.

(2) Za raziskovalno organizacijo po tem zakonu se štejejo univerze, vključno s svojimi knjižnicami, raziskovalne ustanove, javne raziskovalne organizacije in druge pravne osebe, ki po predpisih, ki urejajo znanstveno, raziskovalno ali izobraževalno dejavnost, kot glavni cilj izvajajo znanstvene raziskave ali izobraževalne dejavnosti, ki vključujejo tudi izvajanje znanstvenih raziskav, na nepridobitni osnovi ali s ponovnim vlaganjem vsega dobička v svoje znanstvene raziskave. Za raziskovalno organizacijo po tem zakonu se ne šteje raziskovalna organizacija, na katero ima pravna oseba zasebnega prava odločilen vpliv, ki ji omogoča prednostni dostop do teh rezultatov raziskav.

(3) Primerki del, narejeni pod pogoji iz prvega odstavka tega člena, se hranijo v varnem okolju in se lahko zadržijo tako dolgo, kot je potrebno za namene preverjanja rezultatov raziskave, za katero je bilo besedilno in podatkovno rudarjenje izvedeno.

(4) Imetniki pravic lahko uporabljajo ustrezne ukrepe za zagotovitev varnosti in integritete svojih omrežij in zbirk podatkov, ko se dela ali drugi predmeti varstva nahajajo v njihovih sistemih, vendar takšni ukrepi ne smejo biti nesorazmerni in ne smejo preprečiti učinkovitega izvajanja besedilnega in podatkovnega rudarjenja, kot ga ureja prvi odstavek tega člena. Če uporaba kakršnih koli varnostnih zaščitnih ukrepov preprečuje osebi, da izvaja dejanja, ki so v

skladu s tem členom dovoljena, mora imetnik pravic tej osebi zagotoviti dostop do del ali drugih predmetov varstva in uporabo v skladu s tem členom v roku, ki ni daljši od 72 ur.

(5) V primerih, kadar imetnik pravic, ne ravna v skladu s prejšnjim dostavkom, lahko pristojni organ odredi plačilo globe skladno s 5. odstavkom 185. člena ZASP. Plačilo globe se odredi, kadar so na delu ali drugemu predmetu varstva bili uporabljeni tehnološki ukrepi, če:

1. ima oseba zakonito posest ali pravico do dostopa do dela ali drugih predmetov varstva, ki so zaščiteni s tehnološkimi ukrepi,

2. je oseba vložila prošnjo za dostop do dela ali drugih predmetov, ki so predmet tehnoloških ukrepov in je od vložitve prošnje minilo več kot 72 ur in

3. tehnološki ukrepi še naprej preprečujejo izvrševanje dejanj, dovoljenih v skladu s tem členom.

(6) Deljenje in dajanje na voljo javnosti izsledkov besedilnega in podatkovnega rudarjenja na kakršen koli način in v potrebnem obsegu ne pomeni kršitve avtorskih pravic ali pravic na podatkovnih zbirkah, če ne posega nerazumno v legitimne interese imetnika pravic.

(7) Pogodbena določila, ki so v nasprotju s tem členom, so nična.

3. Pripombe na 26. člen Predloga ZASP-I, ki implementira člen 7 Direktive

Člen 7(1) Direktive se v povezavi z varstvom pred morebitno odpravo s pogodbenimi določili za izjeme iz členov 3, 5 in 6 Direktive glede na Predlog ZASP-I implementira v novih členih 57.b(5), 57.c(6) in 47.b(6) Predloga ZASP. Veliko primerneje pa bi bilo, da bi se formulacija (po kateri so pogodbena določila, ki so v nasprotju z zakonsko ureditvijo izjeme ali omejitve, nična) uzakonila pri vseh izjemah in omejitvah, kar je skladno z Direktivo. Predlog ZASP-I pomanjkljivo implementira sledeče aspekte člena 7(2) Direktive:

1. Predlog ZASP-I ne daje možnosti zavarovanja vseh izjem pred morebitno odpravo s tehnološkimi zaščitnimi ukrepi, kar bi bilo potrebno uzakoniti.
2. Predlog ZASP-I ne določa obveznega odzivnega časa v skladu s členom 6(4) InfoSoc Direktive za primer, ko tehnološki ukrepi za zaščito avtorskih del preprečujejo dostop do gradiv, do katerih je bilo zakonito dostopano. V tej zvezi predlagamo, naj se uzakoni obvezen 72-urni odzivni čas imetnikov pravic za primere, ko bo dostop blokiran zaradi tehnoloških ovir.
3. Predlog ZASP-I naj vzpostavi odgovornost imetnikov avtorskih pravic, če ne zagotovijo dostopa v roku 72 ur.
4. Predlog ZASP-I ne omogoča zaobida tehnoloških zaščitnih ukrepov v obsegu, ki je potreben za uporabo izjem in omejitev, kar bi bilo potrebno uzakoniti.

OBRAZLOŽITEV

ad 1) Vse izjeme naj se zavaruje pred morebitno odpravo s tehnološkimi zaščitnimi ukrepi.

Glede na trenutno veljavno zakonodajo je odstranitev oziroma spremembo tehnoloških zaščitnih ukrepov mogoče zahtevati le za uporabo v skladu z nekaterimi izjemami in omejitvami ter v skladu z zapletenim postopkom. Za tako drugačno ureditev posameznih izjem ni razloga, zato bi novi Predlog ZASP moral dati možnost zahtevati odstranitve tehnoloških zaščitnih ukrepov za dostop do gradiv, s čimer bi se zavarovala uporaba na podlagi vseh izjem in omejitev.

ad 2) Zahteva naj se, da imetniki pravic upravičencem do izjem zagotovijo dostop do gradiv v roku 72 ur.

Novi Predlog ZASP ne določa obveznega odzivnega časa v skladu s členom 6(4) InfoSoc Direktive. Oblikuje naj se transparenten in hitro odzivajoč sistem v skladu s členom 6(4) InfoSoc Direktive tako, da se določi največ 72-urni časovni okvir, znotraj katerega mora biti omogočeno nadaljevanje dostopa, če tehnološki ukrepi za zaščito avtorskih del preprečujejo dostop do gradiv, do katerih je bilo zakonito dostopano. To bi moralo veljati še posebej za kupljeno vsebino.

ad 3) Vzpostavi naj se odgovornost imetnikov avtorskih pravic, če ne zagotovijo dostopa v roku 72 ur.

Novi Predlog ZASP ne vzpostavlja spodbude za imetnike pravic, da spoštujejo pravice uporabnikov do dostopa in uporabe vsebin, ki so zaščitene s tehnološkimi zaščitnimi ukrepi. Zato naj bo predpisano plačilo odškodnine upravičencem do izjem, za primere, ko imetniki pravic upravičencem do izjem ne bodo zagotovili sredstev za dostop do gradiv oziroma ne bodo odstranili tehničnih varnostnih ukrepov v 72 urah od prejetja zahteve. Prav tako naj se med kaznovalne določbe ZASP vnese kazen plačila globe za kršitelje obveznosti zagotovitve dostopa.

ad 4) Omogoči naj se zaobid tehnoloških zaščitnih ukrepov v obsegu, ki je potreben za uporabo izjem in omejitev.

Novi Predlog ZASP-I ne omogoča zaobida tehnoloških zaščitnih ukrepov v obsegu, ki je potreben za uporabo izjem in omejitev, kar bi bilo potrebno uzakoniti, zato da bodo uporabniki lahko učinkovito dostopali do vsebine in jo uporabljali. To bodo pa lahko naredili le, če bodo lahko sami zaobšli tehnološke varnostne ukrepe, ki onemogočajo dostop. Slovenski zakonodajalec lahko to doseže na dva načina: da dovoli zaobid tehnoloških zaščitnih ukrepov takrat, ko imetnik pravic uporabnikom sam ne zagotovi sredstev za odstranitev tehnoloških ukrepov v 72 urah od vložitve zahteve, oziroma da se dovoli zaobid tehnoloških zaščitnih ukrepov ne da bi uporabnik moral imetnika pravic pozvati k njihovi odpravi.

Besedilo člena 166.c ZASP s predlaganimi spremembami:

*Uveljavljanje vsebinskih omejitev pravic
166.c člen*

(1) Če imetnik pravic uporablja tehnološke ukrepe po tem zakonu, mora osebam, ki imajo zakonit dostop do primerka avtorskega dela ali predmeta sorodnih pravic, na njihovo zahtevo v najkrajšem možnem času, ki ni daljši od 72 ur, s spremembo tehnološkega ukrepa ali z drugimi sredstvi omogočiti uveljavitev vsebinskih omejitev pravic iz tretjega odstavka tega člena.

(2) Če imetnik pravic ne zagotovi sredstev iz prejšnjega odstavka v roku iz prejšnjega odstavka, lahko osebe, ki uveljavljajo vsebinske omejitve pravic, zahtevajo bodisi posredovanje mediatorja.

(3) Ob upoštevanju pogojev iz tega zakona, vključno z morebitnim plačilom nadomestila, se lahko po prvem odstavku tega člena vsebinske omejitve pravic uveljavijo v vseh primerih uporabe avtorskega dela, ki je dovoljeno v skladu z vsebinskimi izjemami in omejitvami, ki jih ureja 4. oddelek 2. poglavja tega zakona vključno z izjemami iz drugega odstavka 77. člena, 114. člena in 141.d člena tega zakona.

4. Pripombe na 3. člen Predloga ZASP-I, ki uvaja nov 39.b člen, in predlog spremembe 10. člena ZKUASP

Arnes podpira prizadevanja zakonodajalca, da avtorjem zagotovi izplačilo nadomestila pri prenosu pravice priobčitve javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu od ponudnika storitev deljenja vsebin na spletu za vsakokratno uporabo dela v primeru priobčitve javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu. S tem se izboljšuje položaj avtorjev tudi v primerih, kadar so svoje avtorske pravice prenesli na imetnike pravic (npr. založbe). Vendar pa ima določba po oceni Arnesa najbrž nezaželeno stranko posledico, ki negativno vpliva na delovanje raziskovalnih in izobraževalnih organizacij ter organizacij za varstvo kulturne dediščine.

Za delovanja raziskovalnih organizacij in ustanov kulturne dediščine so dela, ki so na voljo pod prostimi licencami (npr. Creative Commons) izrednega pomena. Gre za zakladnico prostega znanja, ki tvorijo tudi pomembne odprte vire za izobraževanje in raziskovanje. S predlagano ureditvijo, če ne bo vzpostavljena izrecna izjema za odprte vsebine, bodo v Republiki Sloveniji dejansko izničeni učinki prostih licenc v vseh primerih priobčitve javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu.

Zakonodajalec tudi ni predvidel, kako se bodo izjeme in omejitve, ki veljajo v ZASP, odražale v takšnem režimu, kar bi moral izrecno in posebej regulirati v ZKUASP, kot je že predvidela tudi Direktiva 2014/26/EU in na kar smo že opozarjali tudi v času implementacije te direktive v ZKUASP.

5(3) člen Direktive 2014/26/EU določa pravico imetnikov pravic dodeliti licence za nekomercialno rabo katerih koli pravic, kategorij pravic ali vrst del in druge vsebine, kot jo sami izberejo. Iz recitala 19 Direktive 2014/26/EU nadalje izhaja, da morajo organizacije za kolektivno upravljanje pravic, ki upravljajo različne vrste del ali vsebine, kot so literarna, glasbena ali fotografska dela, imetnikom pravic tudi omogočiti prilagodljivost v zvezi z upravljanjem različnih vrst del ali druge vsebine. Kar zadeva nekomercialno uporabo, bi morale države članice določiti, da organizacije za kolektivno upravljanje pravic sprejmejo potrebne korake, da lahko njihovi imetniki pravic uveljavljajo pravico do podeljevanja licenc za takšno uporabo. Taki koraki bi morali med drugim vključevati sklep organizacije za kolektivno upravljanje pravic o pogojih za uveljavljanje te pravice ter zagotavljanje informacij njihovim članom o teh pogojih. Organizacije za kolektivno upravljanje pravic bi morale imetnike pravic obvestiti o tej možnosti izbire in jim omogočiti, da pravice, povezane s to izbiro, čim bolj enostavno uveljavljajo.

Recital 19 Direktive 2014/26/EU tudi izrecno določa, da direktiva ne bi smela posegati v možnosti imetnikov pravic, da svoje pravice upravljajo individualno, tudi v primeru nekomercialne uporabe. Direktiva 2014/26/EU omogoča avtorjem in imetnikom pravic, da so lahko njihove pravice upravljane kolektivno prek kolektivnih organizacij in da lahko hkrati podeljujejo licence za nekomercialno uporabo njihovih del prek licenc tretjim osebam.

Člen 5(3) Direktive 2014/26/EU bi moral biti implementiran že do 10. 4. 2016 in v tem delu ugotavljamo, da je ZKUASP v neskladju z evropsko zakonodajo, saj ne implementira izjeme od obveznega kolektivnega upravljanja.

Nemčija je predmetni člen implementirala že 24. 5. 2016, z 11. členom nemškega ZKUASP,⁵ ki se glasi: "Kolektivna organizacija določi pogoje, pod katerimi lahko imetnik pravic kateri koli osebi podeli pravico do uporabe svojih del ali drugih predmetov v nekomercialne namene, tudi če je kolektivni

5 Gesetz über die Wahrnehmung von Urheberrechten und verwandten Schutzrechten durch Verwertungsgesellschaften (Verwertungsgesellschaftengesetz – VGG). Pridobljeno na: <https://www.gesetze-im-internet.de/vgg/index.html#BJNR119010016BJNE001200000>.

organizaciji podelil ali nanjo prenesel ustrezne pravice za kolektivno upravljanje". Omenjeni pogoji pa se ne bi smeli razumeti na način, da omejujejo možnost podeljevanja licenc, saj Direktiva 2014/26/EU sama določa, da bi imetniki pravic morali imeti možnost izbire, ali bodo podelili licenco za nekomercialno uporabo, kolektivne organizacije pa jim morajo omogočiti, da svojo izbiro čim bolj enostavno uveljavljajo.

Če bo Slovenija uveljavila 39.b člen, je implementacija 5(3) člena Direktive 2014/26/EU še toliko bolj ključna in nujna. Brez ustreznih sprememb bo Republika Slovenija nazadovala na področju odprtih izobraževalnih in raziskovalnih virov, kar je tudi v nasprotju z UNESCO Priporočili o odprtih izobraževalnih virih,⁶ za katere sprejem je Republika Slovenija zelo zaslužna.

S pravilno implementacijo člena 5(3) Direktive 2014/26/EU bi bil dosežen namen licenciranja avtorskih del s prostimi licencami; omogočiti svobodnejše razširjanje avtorskih del. Že sama objava dela pod prosto licenco, brez dodatnih administrativnih obremenitev, bi tako avtorju in zlasti uporabniku avtorskih del omogočila enostavno zakonito razširjanje in zakonito uporabo avtorskih del. Iz tega razloga predlagamo spremembo 10. člena trenutno veljavnega ZKUASP (izjeme od obveznega kolektivnega upravljanja), tako da se doda novi 4. odstavek in z vsebino kot sledi v nadaljevanju.

Besedilo 10. člena ZKUASP s predlaganimi spremembami:

10. člen

(izjeme od obveznega kolektivnega upravljanja)

(4) Imetnik pravic lahko sam, ne glede na pooblastilo kolektivni organizaciji, dovoli nekomercialno uporabo svojega avtorskega dela, o čemer imetnik pravic obvesti kolektivno organizacijo vsaj deset dni pred izdajo takšnega dovoljenja, pri čemer se objava tega dela pod ustrezno prosto licenco šteje za ustrezno obvestilo kolektivni organizaciji.

5. Komentar k 25. členu Predloga ZASP, ki implementira člen 17 Direktive

Arnes se v zvezi z implementacijo člena 17 Direktive zavzema za ureditev, ki bo v kar največji meri uravnotežila interese avtorjev in imetnikov pravic z javnim interesom uporabnikov spleta in njihovimi temeljnimi pravicami, med katere sodijo zlasti svoboda izražanja in pravica do izobraževanja. V tem oziru Arnes ocenjuje, da so izjeme in omejitve avtorske pravice ključne za izobraževalne in raziskovalne institucije in uporabnike spleta. Zlasti se Arnes zavzema za uvedbo mehanizmov, ki varujejo svobodo izražanja in uvedbo mehanizmov za reševanje pritožb in sporov, ki bodo učinkoviti, hitri in dosegljivi za avtorje in uporabnike. Arnes pri predlogih sprememb pri implementaciji člena 17 Direktive upošteva zlasti nemško implementacijo, ki je člen 17 uvedla s sprejemom ločenega zakona (Urheberrechts-Dienstleistungsgesetz – UrhDaG), saj ocenjuje, da je nemška zakonodaja dobro prilagojena na sodobne izzive, uravnotežena z vidika zastopanja interesov različnih deležnikov in zadostno specifična, da jo je mogoče implementirati v praksi. Nemški UrhDaG ni zgolj prepis člena 17 DSM Direktive, temveč uvaja konkretne rešitve in zapolnjuje praznine, ki jih je zakonodajalec EU namenoma prepustil v urejanje nacionalni zakonodaji. **Vse dopolnitve in popravki, ki jih predlaga Arnes, so povzeti in skladni z nemškim UrhDaG.**

Arnes predlaga sledeče prilagoditve implementacije člena 17 Direktive:

6. Aktni dokumenti Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO), Recommendation on Open Educational Resources (OER) Slovenija dne 25.11.2019. Pridobljeno na: http://portal.unesco.org/en/ev.php?URL_ID=49556&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html (zadnjič dostopano dne 10.6.2021).

1. 163.c člen ZASP naj jasno določi, kakšne pogoje morajo izpolnjevati dovoljenja za priobčitev javnosti
2. 163.c naj izrecno ureja tudi situacijo, kjer so uporabniki že pridobili dovoljenje za priobčitev javnosti preko ponudnika storitev (npr. tudi s prostimi licencami)
3. ZASP naj posebej določi, da ponudniki storitev z blokiranjem vsebin ne smejo omejevati zakonitih uporab dela ter izrecno določi pogoje, pod katerimi lahko imetniki pravic zahtevajo, da se prepreči tudi prihodnja nalaganja kršечih vsebin na strežnik (t. i. stay-down obveznost).
4. 163.e člen naj specifično določa, da veljajo tudi pri priobčitvi javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu vse izjeme in omejitve avtorskih pravic, ki so že uveljavljene v ZASP, poleg teh pa dodatno še izjeme in omejitve, ki jih predvideva DSM Direktiva.
5. V člen 163.d naj se doda določba za majhne ponudnike storitev deljenja vsebin na spletu, ki jih odvezuje obveznosti odstranjevanja vsebin ali onemogočanja dostopa do njih.
6. Doda naj se člene, ki bodo prepovedovali blokado vsebin, kadar te izpolnjujejo določene pogoje (npr. neznatne uporabe in predoznačene uporabe), vse dokler o morebitnih zahtevkih imetnikov pravic ni odločeno v pritožbenem postopku.
7. Mehanizem za pritožbe naj se uredi bolj specifično in uporabnikom ter imetnikom pravic prijazno in dostopno. Prav tako naj se pri URSIL organizira razsodišče za alternativno reševanje sporov, na katerega se bodo stranke lahko obrnile v primerih sporov.
8. Dodajo naj se določbe, ki prepovedujejo zlorabe mehanizma za pritožbe in določajo sankcije za te uporabe tako za imetnike pravic kot tudi za uporabnike.

OBRAZLOŽITEV

Ad 1) 163.c člen ZASP naj jasno določi, kakšne pogoje morajo izpolnjevati dovoljenja za priobčitev javnosti

Iz trenutnega Predloga ZASP ni jasno, na kakšen način bo mogoče oceniti, ali so si ponudniki storitev v zadostni meri prizadevali pridobiti dovoljenje, če niso jasni kriteriji, pod katerimi morajo biti ta dovoljenja na trgu na voljo. UrhDaG predvideva, da morajo biti dovoljenja ali ponujena ponudnikom storitev ali pa na voljo pri reprezentativnem združenju imetnikov pravic ali reprezentativni kolektivni organizaciji. Prav tako morajo dovoljenja izpolnjevati naslednje vsebinske pogoje: pokrivati morajo specifične uporabe, ki omogočajo ponudnikom storitev deljenje vsebin na spletu; pokrivati morajo znaten del repertoarja imetnikov pravic; biti teritorialno ustrezna in pospremljena z razumnimi splošnimi pogoji. Predlagamo, da podobne kriterije uvede tudi ZASP.

Ad 2) 163.c naj izrecno ureja tudi situacijo, kjer so uporabniki že pridobili dovoljenje za priobčitev javnosti preko ponudnika storitev (npr. tudi s prostimi licencami)

Nemški UrhDaG razteza dovoljenje, ki ga pridobi ponudnik storitve, tudi na dejanja njegovih uporabnikov (to predlog ZASP v členu 163.c(1) prav tako ureja), obenem pa ima tudi diametralno določbo, ki ponudniku storitev omogoča deljenje vsebin tedaj, kadar je uporabnik od imetnika pravic že predhodno pridobil dovoljenje za takšno uporabo vsebine (npr. preko individualne pogodbe z imetnikom pravic ali preko proste licence). Predlagamo, da takšno ureditev izrecno vpelje tudi ZASP.

Ad 3) ZASP naj posebej določi, da ponudniki storitev z blokiranjem vsebin ne smejo omejevati zakonitih uporab dela ter izrecno določi pogoje, pod katerimi lahko imetniki pravic zahtevajo, da se prepreči tudi prihodnja nalaganja kršечih vsebin na strežnik (t. i. stay-down obveznost).

Arnes zaradi sistematičnosti predlaga vpeljavo posebnega člena, ki pregledno ureja pogoje in način blokiranja vsebin v primerih, kadar ponudnik ni pridobil dovoljenja imetnika pravic. Ta člen naj določa pogoje za enkratno blokiranje kršечe vsebine ter pogoje za stay-down obveznost (kombinacija med

členi 163.c(3) in 163.g). Nemški UrhDaG izrecno ločuje med enostavnim blokiranjem (enkratnim blokiranjem) in t. i. kvalificiranim blokiranjem (blokiranje + preprečevanje ponovnega nalaganja iste vsebine – stay-down obveznost). Pri kvalificiranem blokiranju UrhDaG izrecno predvideva še dodatno obveznost imetnika pravic, da ponudniku storitev sporoči informacije, ki omogočajo preprečevanje ponovnega nalaganja, brez da bi moral ponudnik izvajati splošno spremljanje, ki je prepovedano (163.f(2)). Obenem naj zakon izrecno določa, da blokiranje vsebin ne sme povzročiti, da vsebine, ki ne kršijo avtorske zakonodaje, niso dostopne zaradi blokiranja. Prav tako naj določa, da mora ponudnik storitve o izvedeni blokadi nemudoma obvestiti uporabnika in ga poučiti o njegovih možnostih vložitve pritožbe. Le tako bo mogoče zagotoviti učinkovito delovanje mehanizma za pritožbe, ki je pglavitni branik svobode izražanja.

Ad 4) 163.e člen naj specifično določa, da veljajo tudi pri priobčitvi javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu vse izjeme in omejitve avtorskih pravic, ki so že uveljavljene v ZASP, poleg teh pa dodatno še izjeme in omejitve, ki jih predvideva DSM Direktiva

ZASP na specifično določi, da veljajo tudi pri priobčitvi javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu vse izjeme in omejitve avtorskih pravic, ki so že uveljavljene v ZASP (npr. tudi izjema za pouk, izjema za obveščanje o dnevnem dogajanju, itd.). 163.b člen in sledeči namreč po sistematiki uvajajo nekakšno *sui generis* pravico dajanja na voljo javnosti, zato mora biti specifično določeno, da tudi od te (nove) pravice veljajo že uveljavljene izjeme in omejitve.

Ad 5) V člen 163.d naj se doda določba za majhne ponudnike storitev deljenja vsebin na spletu, ki jih odvezuje obveznosti odstranjevanja vsebin ali onemogočanja dostopa do njih. Za majhne ponudnike naj po nemškem vzoru štejejo ponudniki, ki imajo manj kot 1 milijon eurov letnih prihodkov. Na ta način bo ZASP spodbujal start-up ponudnike in majhne platforme, ki pogosto ponujajo alternativne vsebine, s čimer bo prispeval k kulturni raznolikosti objavljenih vsebin in promoviral gospodarsko dejavnost zagonskih podjetij.

Ad 6) Doda naj se člene, ki bodo prepovedovali blokado vsebin, kadar te izpolnjujejo določene pogoje (npr. neznatne uporabe in predoznačene uporabe), vse dokler o morebitnih zahtevkih imetnikov pravic ni odločeno v pritožbenem postopku.

Z namenom preprečevanja prekomernega blokiranja vsebin v avtomatiziranih postopkih Arnes predlaga, da se uvedejo določbe, ki dovoljujejo določene uporabe vsebin in prepovedujejo njihovo blokiranje brez predhodno izvedenega pritožbenega postopka. Ta sistem bi veljal za primere, kjer se uporabi le majhen del celotnega avtorskega dela (t. i. neznatna uporaba) ali tedaj, kadar se vsebine objavljajo v skladu z izjemami in omejitvami avtorskih pravic in jih uporabnik kot take tudi označi (predoznačevanje oz. pre-flagging). V teh primerih ponudnik storitve vsebine ne sme blokirati, dokler v pritožbenem postopku, ki ga sproži imetnik pravic, ni ugotovljeno, da gre za kršitev avtorske pravice. S tem se učinkovito varuje svoboda izražanja na spletu ter spodbuja kreativna in zakonita uporaba avtorskih vsebin pri ustvarjanju derivativnih del, izobraževalnih in poljudnoznanstvenih vsebin, kritik, poročanja o dnevnem dogajanju, idr.

Ad 7) Mehanizem za pritožbe naj se uredi bolj specifično in uporabnikom ter imetnikom pravic prijazno in dostopno. Prav tako naj se pri URSIL organizira razsodišče za alternativno reševanje sporov, na katerega se bodo stranke lahko obrnile v primerih sporov.

163.h člen naj določa, da mora biti pritožbo pri ponudniku storitve za uporabnike in imetnike pravic zastonj, saj plačilo za pritožbeni postopek povsem spodkoplje namen določbe. UrhDaG izrecno določa, da mora biti pritožbeni mehanizem brezplačen, ne le učinkovit in hiter. Obenem naj zakon izrecno določi, kako hitro mora ponudnik storitve o pritožbi odločiti. Po nemškem vzoru predlagamo rok enega tedna. Prav tako naj se pri URSIL vzpostavi arbitražno telo z namenom alternativnega reševanja sporov

med imetniki pravic in uporabniki (podobno raziščiše za domenske spore v okviru Arnes že več kot 15 let učinkovito deluje).

Ad 8) Dodajo naj se določbe, ki prepovedujejo zlorabe mehanizma za pritožbe in določajo sankcije za te zlorabe tako za imetnike pravic kot tudi za uporabnike.

V ZASP naj se dodajo ukrepi, ki preprečujejo zlorabe zahtevkov za blokado s strani imetnikov pravic in uporabnikov. Sankcija za večkratne neutemeljene ali zlonamerne zahteve za blokiranje vsebin naj bo, da imetnik pravic ali uporabnik določen čas ne sme več uporabljati mehanizma za pritožbe. Smiselno predlagamo, da se med te določbe zaradi sistematike uvrsti tudi trenutni drugi stavek 163.h(1) členu, pri čemer sme uporabnik zahtevati odškodnino tudi od imetnika pravic, ki namerno ali iz hude malomarnosti neupravičeno zahteva blokado vsebine. Obenem naj zakon določa tudi obveznost ponudnikov da kontinuirano zagotavljajo dostopnost vsebin, katerih deljenje je zakonito (npr. pod prosto licenco) ali vsebin, ki so v javni domeni, kljub morebitnim zahtevkom imetnikov pravic za blokado teh vsebin.

Besedilo členov 163.b in sledečih s predlaganimi spremembami:

Šesto a poglavje

PRIOBČITEV JAVNOSTI V OKVIRU STORITEV DELJENJA VSEBIN NA SPLETU

Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu

163.b člen

(brez sprememb)

Odgovornost ponudnika storitev deljenja vsebin na spletu ob pridobitvi dovoljenja

163.c člen

(1) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka prejšnjega členu izvaja dejanje priobčitve javnosti ali dajanja na voljo javnosti, kadar javnosti omogoči dostop do avtorskih del, ki jih na strežnik naložijo njegovi uporabniki.

(2) Kadar ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka prejšnjega členu izvaja dejanje priobčitve javnosti ali dajanja na voljo javnosti po določbah tega poglavja, se ne uporabljajo določbe o odgovornosti ponudnika storitev gostiteljstva po zakonu, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu. Ta določba ne vpliva na uporabo določb o odgovornosti ponudnika storitev gostiteljstva po zakonu, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu, v drugih primerih.

(3) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka prejšnjega členu predhodno pridobi dovoljenje avtorja, da lahko avtorsko delo priobči javnosti ali da na voljo javnosti.

(4) Šteje se, da ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu izpolnjuje svojo obveznost, da si je po najboljših močeh prizadeval za pridobitev dovoljenja, če:

- mu je dovoljenje ponujeno*
- če je dovoljenje na voljo pri reprezentativnem združenju imetnikov pravic, ki je ponudniku storitev znano,*
- če je dovoljenje na voljo pri reprezentativni organizaciji za kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic, ki je registrirana na območju Slovenije.*

(5) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka mora:

- zajemati znaten del vsebin, ki jih ponudnik storitev deli na spletu,
- zajemati znaten del repertoarja imetnikov pravic,
- veljati za celotno območje Republike Slovenije in
- dovoljevati uporabo na podlagi razumnih pogojev.

(6) Dovoljenje iz tretjega odstavka obsega tudi dejanja priobčitve javnosti ali dajanja na voljo javnosti, ki jih izvajajo uporabniki storitev tega ponudnika, kadar to storijo brez namena doseganja posredne ali neposredne gospodarske koristi ali kadar dejavnost tega uporabnika ne ustvarja znatnih prihodkov.

(7) Če je uporabnik od imetnika pravic predhodno pridobil pravico do priobčitve javnosti, to dovoljenje obsega tudi dejanja priobčitve javnosti, ki jih izvede ponudnik storitve.

Odgovornost ponudnika storitev deljenja vsebin na spletu brez pridobitve dovoljenja 163.cc člen

(1) Če ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena nima dovoljenja avtorja iz prvega odstavka tega člena, je odgovoren za nedovoljena dejanja priobčitve javnosti, vključno z dajanjem na voljo javnosti, razen če dokaže, da:

1. si je po najboljših močeh prizadeval za pridobitev dovoljenja in
2. si je po najboljših močeh in v skladu s skrbnostjo dobrega strokovnjaka ter v vsakem primeru prizadeval, da bi zagotovil nerazpoložljivost določenega avtorskega dela, za katerega mu je avtor predložil ustrezne in potrebne podatke,
3. je po prejemu zadostno utemeljene zahteve avtorja nemudoma odstranil določeno priglašeno avtorsko delo s svojega spletnega mesta ali onemogočil dostop do njega, in si je po najboljših močeh prizadeval preprečiti njegova prihodnja nalaganja na strežnik v skladu s prejšnjo točko.

(2) Avtor lahko zahteva, da ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona odstrani določeno njegovo priglašeno avtorsko delo s svojega spletnega mesta ali onemogoči dostop do njega, kadar je bilo to naloženo na strežnik ponudnika te storitve in priobčeno javnosti ali dano na voljo javnosti brez dovoljenja avtorja. Avtor svojo zahtevo ustrezno utemelji.

(3) Če je zahteva avtorja iz prejšnjega odstavka zadostno utemeljena, ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona nemudoma odstrani določeno priglašeno avtorsko delo s svojega spletnega mesta ali onemogoči dostop do njega.

(4) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu mora preprečiti prihodnja nalaganja vsebin iz drugega odstavka tega člena na strežnik le, če mu avtor posreduje tudi informacije, ki omogočajo takšno preprečevanje, brez da bi bilo potrebno ponudniku storitev izvajati splošno spremljanje.

(5) Ukrepi iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena ne smejo privedi do nedostopnosti vsebin, katerih deljenje na spletu je zakonito ali ne krši avtorskih pravic.

(6) Ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu morajo nemudoma po izvedbi ukrepov iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena obvestiti uporabnika o izvedenih ukrepih ter ga opozoriti na možnost vložitve pritožbe iz člena 163.h tega zakona.

(7) Od ponudnika storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena lahko uporabnik njegovih storitev zahteva povrnitev škode, ki mu je nastala zaradi odstranitve vsebine, ki jo je naložil na strežnik, ali onemogočanja dostopa do nje.

*(7) Pri ugotavljanju, ali ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz ~~prvega odstavka prejšnjega člena~~ izpolnjuje svoje obveznosti iz **prvega odstavka tega člena**, se glede na načelo sorazmernosti upoštevajo zlasti:*

- 1. vrsta, občinstvo in obseg storitev ter vrsta avtorskih del, ki so jih na strežnik naložili uporabniki storitve, in*
- 2. razpoložljivost ustreznih in učinkovitih sredstev ter stroškov teh sredstev za ponudnika storitev.*

*Odgovornost novega in odgovornost majhnega ponudnika storitev deljenja vsebin na spletu
163.d člen*

5. Za majhne ponudnike storitev deljenja vsebin na spletu ne velja obveza iz druge točke prvega odstavka prejšnjega člena. Za majhnega ponudnika v skladu s to določbo šteje tisti ponudnik storitev iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona, katerega čisti prihodki od prodaje na bilančni presečni dan letne bilance stanja ne presegajo 1 milijon eurov.

*Dovoljena uporaba varovanih del v okviru vsebinskih omejitev avtorske pravice
163.e člen*

(1) Ukrepi, ki jih sprejme ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona v sodelovanju z avtorjem, ne smejo posegati v uporabo avtorskega dela v skladu z dovoljenjem avtorja ali v uporabo v obsegu vsebinskih omejitev avtorske pravice iz 47. do 57. tega zakona. Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona ne sme preprečiti uporabnikom njegovih storitev, da na strežnik naložijo in priobčijo ali dajo na voljo javnosti vsebine, ki jih uporabijo za namene citiranja, kritike, ocene, karikature, parodije ali pastiša.

(2) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona obvesti uporabnike njegovih storitev, da lahko uporabljajo avtorsko delo v skladu z vsebinskimi omejitvami avtorske pravice iz prejšnjega odstavka, v splošnih pogojih, ki jih objavi na svojem spletnem mestu.

*Dovoljena uporaba neznatnega dela varovanih del in predoznačenih vsebin
163.ee člen*

(1) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona ne sme preprečiti uporabnikom njegovih storitev, da na strežnik naložijo in priobčijo ali dajo na voljo javnosti vsebine, kadar:

- 1. te vsebine vsebujejo manj kot polovico avtorskega dela ali avtorska dela več avtorjev, razen slikovnega gradiva, ki ga je dovoljeno uporabiti v celoti, in*

2. združujejo avtorska dela iz prejšnje točke z drugo vsebino, in
3. gre za uporabo neznatnega dela avtorskega dela ali pa je vsebina predoznačena kot zakonita.

(2) Za neznatni del avtorskega dela iz prejšnjega odstavka gre tedaj, kadar je njegovo uporaba nepridobitna ali dosega le neznamen dobiček, obenem pa gre za uporabo:

1. do 15 sekund avdiovizualnega dela
2. do 15 sekund glasbenega dela,
3. do 160 znakov besedila,
4. do 125 kilobajtov fotografskega ali grafičnega dela.

(3) Za uporabo predoznačene vsebine gre tedaj, kadar uporabnik naloženo vsebino pred naložitvijo na strežnik označi kot zakonito uporabo na podlagi dovoljenja avtorja ali vsebinske omejitve avtorske pravice. Kadar so ukrepi iz 2. in 3. točke prvega odstavka 163.cc člena avtomatizirani in se izvedejo še preden je bila vsebina deljena na spletu, mora ponudnik storitve deljenja vsebin na spletu uporabnika obvestiti o nameravanim ukrepu in mu dati možnost, da vsebino predoznači. Kadar so ukrepi iz 2. in 3. točke prvega odstavka 163.cc člena avtomatizirani in se izvedejo potem, ko je bila vsebina že deljena na spletu, ponudnik storitve vsebine ne sme odstraniti še najmanj 48 ur ter mora dati uporabniku možnost, da v tem času vsebino predoznači.

(4) V primerih iz tega člena mora ponudnik storitve deljenja vsebin na spletu nemudoma obvestiti avtorja ter ga opozoriti na možnost vložitve pritožbe iz 163.h člena tega zakona.

(5) Ponudnik storitve deljenja vsebin na spletu ni odgovoren za priobčitev javnosti, ki se zgodi pod pogoji iz tega člena, vse do zaključka postopka s pritožbo iz 163.h člena tega zakona ali do preteka roka iz 163.h člena tega zakona za sprejem odločitve v tem postopku. Kasneje ponudnik storitve deljenja vsebin na spletu odgovarja za priobčitev javnosti, če je tako priobčitev izvršil naklepno ali iz hude malomarnosti.

(6) Uporabnik ni odgovoren za priobčitev javnosti, ki se zgodi pod pogoji iz tega člena, vse do zaključka postopka s pritožbo iz 163.h člena tega zakona ali do preteka roka iz 163.h člena tega zakona za sprejem odločitve v tem postopku.

Pravica avtorja do obveščенosti

163.f člen

(brez sprememb)

Zahteva avtorja

163.g člen

(prestavljeno v člen 163.cc)

Zagotovitev pritožbe uporabnika

163.h člen

(1) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona zagotovi učinkovit, hiter *in brezplačen* postopek, ki omogoča uporabnikom njegovih storitev in avtorjem, da se lahko pri njem pritožijo zaradi odstranitve vsebine, ki jo je uporabnik naložil na strežnik, onemogočanja dostopa do nje *ali omogočanja dostopa do nje pod pogoji iz 163.ee člena*. ~~Od ponudnika storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena lahko uporabnik njegovih storitev zahteva povrnitev škode, ki mu je nastala zaradi odstranitve vsebine, ki jo je naložil na strežnik, ali onemogočanja dostopa do nje.~~ *(prestavljeno v člen 163.cc)*

(2) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona navede pogoje za vložitev pritožbe in postopek s pritožbo v splošnih pogojih, ki jih objavi na svojem spletnem mestu.

(3) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona zagotovi, da o pritožbi uporabnika njegovih storitev ~~brez odlašanja~~ *v roku enega tedna od vložitve pritožbe* odloči človek.

(4) Določbe 82.a člena tega zakona se smiselno uporabljajo za reševanje sporov med ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu iz prvega odstavka 163.b člena tega zakona in uporabniki njihovih storitev glede povrnitve škode.↵

Ukrepi proti zlorabam 163.i člen

(1) Če avtor večkrat neupravičeno zahteva odstranitev vsebine, ki jo je uporabnik naložil na strežnik, ali onemogočanje dostopa do nje, ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu za določen čas onemogoči avtorju vlaganje zahtevkov za odstranitev vsebine ali onemogočanje dostopa do nje.

(2) Če avtor pri vlaganju neupravičene zahteve za odstranitev vsebine, ki jo je uporabnik naložil na strežnik, ali onemogočanje dostopa do nje ravna naklepno ali hudo malomarno, mora uporabniku in ponudniku storitev deljenja vsebin na spletu povrniti škodo, ki jima jo je s svojim ravnanjem povzročil.

(3) Če uporabnik večkrat neupravičeno predoznači vsebino v skladu s 163.ee členom tega zakona, ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu za določen čas onemogoči uporabniku možnost predoznačevanja vsebine.

(4) Če ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu večkrat neupravičeno odstrani vsebino, ki jo je uporabnik naložil na strežnik, ali onemogoči dostop do nje, sme uporabnik zoper ponudnika vložiti zahtevo za prenehanje odstranjevanja ali onemogočanja dostopa do vsebine pred pristojnim sodiščem.

(5) Ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu si mora po najboljših močeh prizadevati, da vsebine, ki so v javni domeni, ali pa je njihovo nalaganje na strežnik dovoljeno na podlagi dovoljenja avtorja ali zakona, ostanejo dostopne uporabnikom kljub vlaganju zahtev za odstranitev vsebine ali onemogočanje dostopa do nje s strani avtorjev.

V upanju, da bodo naše pripombe in predlogi upoštevani, Vas lepo pozdravljamo,

Mag. Marko Bonač,
Direktor